

Het Calandlyceum in Amsterdam: winnaar van de sportiefste school van Nederland 2021

Hoe word je de sportiefste school voor voortgezet onderwijs van Nederland? En wat betekent dat voor alle leerlingen? In dit artikel delen we de visie, aanpak en tips van het Calandlyceum uit Amsterdam. Zodat je er zelf ook mee aan de slag kunt!

TEKST DORIEN DIJK EN SARAH WOUTERS

Wie in Amsterdam 'Calandlyceum' zegt, denkt: topsport. Niet gek als je de *hall of fame* ziet van bekende kampioenen die er op school hebben gezeten. Of als je de taxi's ziet waarmee de Ajaxjeugd 's ochtends op school wordt afgezet. Maar met dat stempel doen we de school zwaar tekort. Deze Daltonschool voor vmbo tot en met gymnasium in het diverse Amsterdam-West heeft als slogan 'Ontdek wat jij kunt bereiken'. En dat geldt volgens directeur Wendelien Hoedemaker voor alle kinderen. "We willen alle leerlingen kansen bieden en in aanraking brengen met wat ze niet kennen. We willen ze de wereld leren kennen, ze enthousiast krijgen voor hun eigen ontwikkeling en ze in beweging brengen." Dat 'alle leerlingen in beweging krijgen' doet het Calandlyceum op veel verschillende manieren. Wendelien: "Alle leerlingen krijgen geen 2, maar 4 uur gymles per week. In de Daltonuren organiseren we veel leuke sportieve activiteiten. Ook doen we een Calandloop: een rondje van 5 kilometer om de plas hier, waar alle leerlingen vanaf de brugklas voor trainen."

Bekijk het filmpje van het jurybezoek aan het Calandlyceum*

Verkiezing Sportiefste VO- en VSO- School

Elk jaar organiseert de KVLO samen met NOC*NSF de verkiezing voor de Sportiefste School van Nederland. Alle scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs kunnen meedoen. Doel van deze verkiezing is het waarderen van scholen en vaksecties die een buitengewoon goed of innovatief aanbod bewegen en sport hebben voor hun leerlingen. En het inspireren van andere scholen met deze best practices.

Een gezond kind kan leren

In de visie van het Calandlyceum is een gezond kind, een kind dat kan leren. En dat betekent sociaal, mentaal én fysiek gezond. Bewegen en voeding krijgen daarom veel aandacht. "Alle kinderen krijgen een dopper zodra ze op school komen en we wijzen ze naar de waterpunten", vertelt Wendelien. "Nu in coronatijd hebben we dertig fietsen in de kelder staan, dus zodra een

klas een uitje heeft, pakken we de fiets en niet de tram – zoals veel kinderen gewend zijn. Ook hebben we sportkampen zoals surfen en skiën, waar alle leerlingen welkom zijn. De leerlingen met een kleine portemonnee helpen wij financieel een handje, zodat ze ook mee kunnen."

Welzijn van leerlingen centraal

De directeur en haar collega's onderstrepen dat school niet alleen om cognitief leren gaat, maar ook om welzijn, verbinden en het doorbreken van eenzaamheid. "Mede daarom hebben wij in de coronamaanden heel bewust de sport- en toneelactiviteiten wél door laten gaan", licht zij toe. "Wij zetten als school niet krampachtig in op leerachterstanden wegwerken na corona. We investeren juist in leerlingen laten bewegen om ze weer goed in hun vel te krijgen. Dan volgen de prestaties vanzelf."

Inclusiever bewegingsprogramma

De school heeft een divers aanbod voor kinderen met een specifieke interesse of talent. Zoals een gymnasium en technasium en een cultuurprofiel. Ook zijn er topsportklassen voor kinderen met de officiële topsportstatus en kinderen die basketballen in onze basketbalacademie.

Wendelien benadrukt echter graag hoe belangrijk het is om ook kinderen te steunen die van thuis het sporten niet hebben meegekregen. Of waar thuis geen geld is om lid te worden van een vereniging. "Er zijn genoeg kinderen die intens gelukkig zijn als ze een bal in handen krijgen en eindeloos op straat voetballen. Maar omdat ze geen lid zijn van een vereniging, hebben ze ook geen 'officiële status' als talent voor een topsportklas. Los van de hoeveelheid talent van deze kinderen, zien wij het plezier dat ze hebben in bewegen. En willen wij hen dus ook de ruimte geven om extra te bewegen! Tot nu toe kregen deze leerlingen extra sport in onze Daltonbanden."

Maar ze gaan verder. Om de extra bewegingslessen inclusiever te maken, lanceert het

Calandlyceum komend schooljaar de Sportacademy. Het is eigenlijk een uitbreiding van de bestaande topsportklassen. Naast de focus op basketbal hebben zij nu ook samenwerkingen met andere sporten in de stad. Kinderen die op hoog niveau sporten bij een club, kunnen in de topsportklas onder de noemer "sportfocus". De Sportacademy staat echter ook open voor kinderen die sport gewoon super leuk vinden. "Die laatste groep maakt kennis met veel verschillende sporten om te kijken waar hun talent ligt", legt de directeur uit. "Aanvullend krijgen ze ook attitudelessen, over bijvoorbeeld doorzettingsvermogen en discipline. En die vaardigheid hebben ze best nodig om naast al dat sporten bij te blijven bij hun compacte rooster van reguliere vakken." *In Lichamelijke Opvoeding Magazine 6 vind je de verhalen van de andere finalisten*

Extra naschools bewegen

Vanuit de sportklassen is nauw contact met lokale sportverenigingen. Maar de school werkt ook nauw samen met gemeente Amsterdam. Zoals met het naschoolse Topscore programma, dat de gemeente financiert. Daar krijgen kinderen voor wie sport niet vanzelfsprekend is, extra aandacht en leuke sportactiviteiten na school. Bij Topscore trainen leerlingen iedere week samen met medescholieren en maken ze kennis met 15 verschillende sporten. Ook spelen ze wedstrijden en bezoeken ze activiteiten en evenementen. En de trainers van Topscore laten de leerlingen zien waar ze in hun eigen buurt kunnen sporten. Voor elke leerling wordt

**De jurybezoeken zijn afgelegd tijdens de coronapandemie. Daardoor weerspiegelt het filmpje niet het reguliere beweegaanbod van de scholen. Vakleerkrachten, schooldirectie en leerlingen hebben tijdens het bezoek vragen van de jury beantwoord.*

Contact

nathalie.termorshuizen@kvlo.nl
Dorien.dijk@kenniscentrumsportenbewegen.nl

Kernwoorden

verkiezing, sportiefste school, criteria

bekeken waar ze in geïnteresseerd zijn en plezier staat voorop. Ook de eigen vakdocenten besteden veel aandacht aan leerlingen de weg wijzen naar lokaal sportaanbod en alle subsidies die dat wél mogelijk maken.

In Lichamelijke Opvoeding Magazine 6 vind je de verhalen van het VSO

Geef je vaksectie de ruimte

Wat betekent al die focus op bewegen voor de sfeer op school? "Nou, er wordt extreem veel gebasketbald in de pauzes, onder mijn raam", lacht Wendelien. "Door jongens en meiden. Op veel scholen zie je alleen de brugklassen nog bewegen in de pauzes, maar bij ons gaat dat door tot en met het eindexamen." Ook ziet ze zelf veel kinderen die gezonder en fitter worden én meer zelfvertrouwen krijgen.

Ze heeft ook nog een paar tips voor andere scholen, namelijk: begin gewoon met extra bewegen op school! Zet bewegen voldoende op het lesrooster, gebruik je vrije ruimte voor beweegactiviteiten en maak het een examen-vak. En vooral: geef je vaksectie alle ruimte. Die gasten barsten van de goede ideeën, óók voor de minder sportminded leerlingen. Want het is een feit: kinderen worden gelukkig van bewegen!"

De jury over het Calandlyceum

"Sport en bewegen op het Calandlyceum zorgt voor verbroedering: dingen samen doen, leerlingen uit de bovenbouw geven les aan onderbouw en er zijn groepsdoorbrekende activiteiten waarbij leerlingen uit verschillende klassen connectie met elkaar maken. Er ontstaat laagdrempelig contact met elkaar en leerlingen komen in aanraking met verschillende manieren van bewegen. Op het Calandlyceum is 'Sport zit in ons DNA' geen leus, maar de genetische code die als een rode draad door het schoolbeleid heen loopt."

In de VO-jury zaten: Lars Cornelissen van NOC*NSF, Eric Swinkels van Team Onderwijs KVLO, Berend Brouwer als Leerplanontwikkelaar en expert bewegingsonderwijs & sport SLO, Cees Gouw als docent LO Christelijk Lyceum Veenendaal (winnaar 2018).

Heb je nog vragen, of wil je met jouw school meedoen aan de volgende verkiezingen? Neem dan contact op met Nathalie Termorshuizen van de KVLO, of met Dorien Dijk van Kenniscentrum Sport en Bewegen.

